

Informatiebijeenkomst

Duivenvoorde

December 2023

Verslag van wensen, zorgen en
ideeën van (buurt)bewoners

 Tertium

Inhoudsopgave

Achtergrond	3
Opzet bijeenkomst	3
De belangrijkste bevindingen in het kort	4
Uitkomsten vragenformulieren	5
Uitkomsten tafelgesprekken	9

Achtergrond

Stichting Duivenvoorde heeft momenteel 410 seniorenwoningen in de gemeente Leidschendam-Voorburg met daarbij een diensten- en ontmoetingscentrum. De Stichting onderzoekt plannen om het Woonoord te vernieuwen en uit te breiden.

De stichting doet deze onderzoeken om met het oog op de toekomst meer en betere huisvesting voor senioren te maken, en om haar bestaande woningen gasloos te maken en te verduurzamen. Ook bekijkt Stichting Duivenvoorde samen met de gemeente naar de mogelijkheden om het binnenterrein met parkeren en groen te kunnen verbeteren.

Tertium is gevraagd om de stichting te ondersteunen bij een participatietraject om bewoners van het woonoord en de buurt te informeren en te betrekken bij de plannen.

Op 14 december vond een eerste informatieavond plaats in het dienstencentrum van het woonoord. In totaal bezochten ongeveer 150 bewoners van Duivenvoorde en de omliggende wijken de bijeenkomst. Het doel was om hen te informeren over de omvang en ambities van de nieuwbouwplannen en breed te polsen welke zorgen, wensen en ideeën er leven onder bewoners van Woonoord Duivenvoorde en de naaste wijk.

Hieronder doen wij verslag van de belangrijkste uitkomsten van de bijeenkomst.

Opzet bijeenkomst

Bezoekers konden binnenlopen tussen 16.30 en 20.30 uur. Bij binnenkomst ontvingen zij een formulier met daarop een aantal korte vragen om hun wensen, zorgen en ideeën op te halen. Dit formulier vulden ze in nadat ze alle informatie tot zich hadden genomen. Als dank ontvingen zij twee consumptiebonnen.

Om 16.30, 18.30 en 20.00 uur vond een korte plenaire toelichting plaats.

Gespreksleider Michiel Hulshof gaf het woord aan directeur Martin Peeringa (Stichting Duivenvoorde), projectleider Marc Nelen (Stichting Duivenvoorde) en architect Dennis Voskuil (KOW architecten). Zij gaven een toelichting op de aanleiding van het project en de eerste ideeën voor een invulling.

Na de presentatie konden de bezoekers in gesprek met experts om vragen te stellen en de informatie over het initiatief na te lezen op posters. Ook konden bezoekers aanschuiven bij een interviewer die vragen stelde over hun houding ten opzichte van het project.

De belangrijkste bevindingen in het kort

Op basis van de vragen en opmerkingen die tijdens de bijeenkomst werden gesteld, en de ingevulde vragenformulieren, zijn dit de belangrijkste bevindingen:

1. De **betrokkenheid is groot**. Meer dan 150 (buurt)bewoners bezochten de bijeenkomst
2. Bezoekers van de informatiebijeenkomst ondersteunen **het belang van meer seniorenwoningen**, en denken dat er op Duivenvoorde ruimte is voor nieuwe woningen.
3. Thema's die bezoekers met name belangrijk vinden zijn (1) de **leefbaarheid** en (2) **verkeer en parkeren**.
4. Terugkerende **wensen** zijn: (1) een goede verhuisregeling voor de bewoners van gebouw E, (2) meer zorgwoningen en (3) meer en bredere parkeervakken.
5. De belangrijkste **zorgen** van (buurt)bewoners van Duivenvoorde zijn: (1) een tekort aan parkeerplaatsen en/of toename van parkeeroverlast, (2) schaduwval, windoverlast en/of inkijk ten gevolge van de nieuwbouw, (3) drukte in de wijk.
6. Enkele **ideeën** die werden genoemd zijn: picknicktafels in het groen, een gezamenlijke moestuin en het meenemen van het aanpalende wijkgebouw in de plannen
7. Tijdens de tafelgesprekken benadrukten bewoners het belang van een goede **informatievoorziening**. Vormen waarin dat kan is een vragenloket inrichten, flatambassadeurs een rol geven en een bewonerscommissie inrichten die kan meedenken.

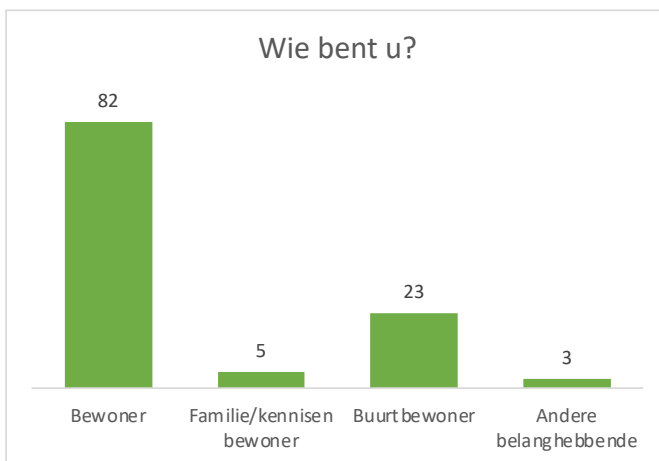
Uitkomsten vragenformulieren

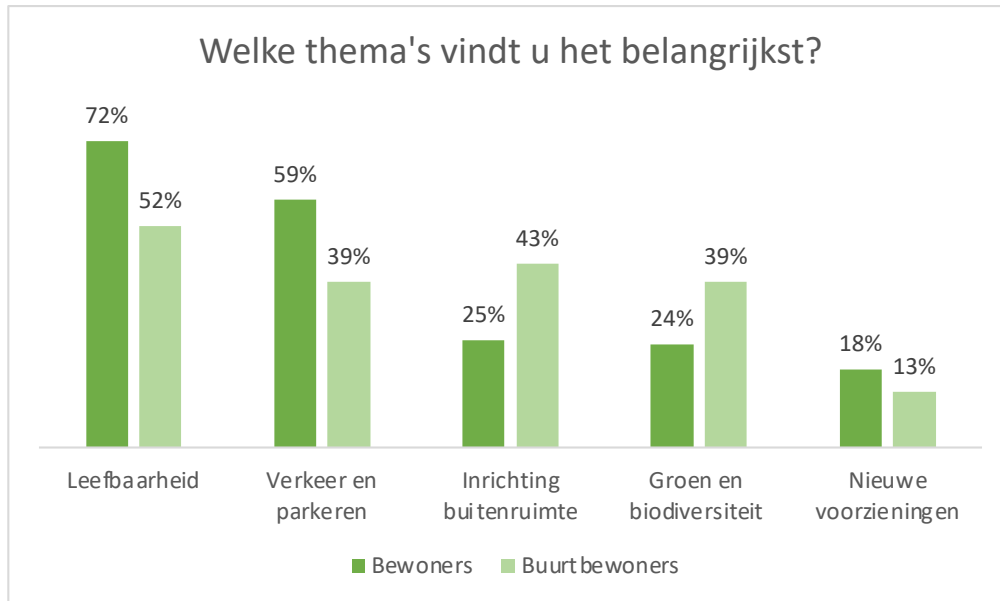
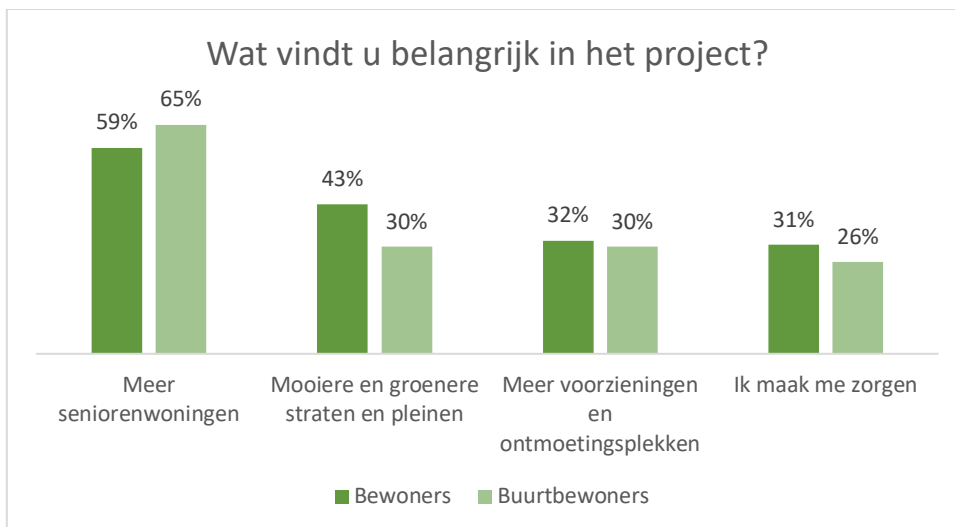
Tijdens de bijeenkomst hebben 113 deelnemers een formulier ingevuld. Hierop konden ze op een gemakkelijke manier hun wensen, zorgen en ideeën geven over het project. Het formulier bevatte 3 meerkeuze vragen en een open vraag.

Omwille van de analyse hebben wij de uitkomsten opgedeeld in twee groepen:

- Bewoners van woonoord Duivenvoorde en hun familie/kennissen
- Bewoners van de omliggende buurten en overige belangstellenden

Vraag 1. Wie bent u?

Vraag 2. Welke thema's vindt u het belangrijkste? Kies er maximaal 2.**Vraag 3. Wat vindt u belangrijk aan het project? Vink aan wat van toepassing is.****Vraag 4: Welke wensen of zorgen wilt u verder nog kwijt?**Wensen en ideeën:

- Het zou fijn zijn als de nieuwe woningen levensbestendig zijn of zorgwoningen.
- Zorg dat de bewoners van gebouw E als geheel terug kunnen keren naar de nieuwbouw.
- De gedwongen verhuizingen moeten goed begeleid worden.

- Geef huidige bewoners voorrang op de nieuwbouwwoningen.
- Vergeet het onderhoud van bestaande woningen niet: ventilatie installaties en verwarming. In gebouw H is ook schimmel in de gevel.
- Richt het trottoir opnieuw in en houd daarbij rekening met scootmobielen en rollators.
- Zorg dat scootmobielen dicht bij de woningen geparkeerd kunnen worden.
- Betrek buurtbewoners ook bij de bouwplannen.
- Bredere parkeervakken.
- Neem ook het wijkgebouw mee in de verbouwing.
- Her en der picknick tafels in het groen.
- Verplaats de jeu-de-boules baan zodat de naastgelegen wijk ook op de baan kan spelen.
- Een gezamenlijke moestuin zou een sociale en leerzame activiteit kunnen zijn.
- Plant meer heesters in plaats van bomen, dit scheelt wortel. Boomwortels maken vaak de stoep onregelmatig.
- De binnentuin kan beter gebruikt worden
- Groene gevels op de nieuwe gebouwen.

Bewoners die zich zorgen maken, geven aan dat dit komt door:

- Angst om huis te moeten verlaten.
- Onvoldoende parkeerplaatsen.
- Schade aan auto's door te kleine parkeerplaatsen.
- Om de garagebox kwijt te raken en de auto weer buiten te moeten parkeren.
- Een toename in doorgaand verkeer op Duivenvoorde.
- Veel wind rondom de gebouwen door de hoge nieuwe gebouwen.
- Minder mooi uitzicht of inkijk voor de nieuwe gebouwen.
- Minder zonlicht door de nieuwe gebouwen of nieuwe hoge bomen die te dicht bij de gevel staan.
- Te veel bomen gekapt.
- Omgeving ingrijpend veranderd waardoor men zich niet meer thuis voelt.
- Dat de rust uit de wijk verdwijnt.
- Alle corridor woningen worden afgebroken.
- Bereikbaarheid flat A tijdens bouw/sloop.

De zorgen van de buurtbewoners zijn:

- Dat in het proces vergeten wordt om de buurtbewoners te informeren en betrokken houden bij de plannen en de bouw
- Schaduw van de nieuwe gebouwen.
- Aantasting van privacy door inkijk van de nieuwe gebouwen.
- Dat veel van de parkeerplekken gebruikt gaan worden door dagjes mensen die in de wijk parkeren en dan met de tram naar The Mall of Den Haag gaan.
- Schade aan auto's door te kleine plekken
- Het parkeerprobleem wordt onderschat in het project.

Uitkomsten tafelgesprekken

Tijdens de bijeenkomst is een medewerker van Tertium aan tafel in gesprek gegaan met bewoners van Duivenvoorde. Doel van deze gesprekken is bewoners meer ruimte geven om hun ervaringen en ideeën te delen. Ook geven de gesprekken een breed gevoel van wat er speelt. Hierbij zijn vragen gesteld zoals:

- Wat is er eerder gebeurd wat uw houding bepaalt? Speelt er iets in het verleden?
- Waar zit uw solidariteit voor dit project? Wat is ervoor nodig om u hiervoor enthousiast te maken of er ambassadeur van te worden?
- Waarop wilt u invloed hebben?

In totaal gingen negen (buurt)bewoners met Tertium in gesprek (drie deelnemers per ronde), waarbij in de tweede ronde ook twee flatambassadeurs aanschoven. De deelnemers bespraken onderwerpen zoals informatieverstrekking, parkeren en meedenken over ontwerp, uitvoering en zorgaanbod.

Een vragenloket inrichten als vraagbaak en plek om zorgen te uiten

Tijdens de eerste gespreksronde uitten bewoners hun zorgen over geluidsoverlast. Dit was het geval toen 9 jaar geleden woningen in de buurt werden gerenoveerd. Ook denken deze bewoners dat Stichting Duivenvoorde meer aandacht zou mogen hebben voor problemen waar ze tegenaan lopen. Zou het een idee zijn om een bemand vragenloket te openen voor bewoners met vragen over de bouwplannen?

Bewoners compenseren en ondersteunen bij gedwongen verhuizing

Daarnaast noemen de bewoners het belang van ondersteuning en compensatie (van eigen investeringen) voor bewoners die gedwongen moeten verhuizen. Daarbij is het belangrijk te realiseren dat niet iedereen hierbij op een netwerk kan terugvallen.

Hierbij zou het vragenloket ook een rol kunnen spelen. Bewoners willen begrijpen wat er gebeurt: hoe gaan de bouwplannen bewoners raken en welke compensatie ontvangen zij hiervoor. Daarbij is het voor sommige bewoners, de meest kwetsbare personen, belangrijk dat er iemand langskomt om te informeren. Een groot deel van de bewoners heeft namelijk weinig contact met anderen en komt niet naar bijeenkomsten.

Een aantal bewoners wil graag meedenken

Daarnaast willen de bewoners graag meepraten en meebeslissen over concrete ontwerpvragestukken of dilemma's. Op dit moment is voor hen echter niet duidelijk wat de keuzemogelijkheden zijn in de bouwplannen. Er is behoefte aan meer details. Dit geven ook de bewoners uit de tweede ronde van de gesprekken aan. Overigens zeggen zij dat het merendeel van de bewoners vooral regelmatig en op tijd geïnformeerd wil worden over wat er gaat gebeuren. Maar voor de geïnteresseerde en betrokken bewoners kan misschien een bewonerscommissie opgezet worden die meepraat over ontwerp en uitvoering. Hierbij hoort ook meepraten over het toekomstig zorgaanbod in de nieuwe panden.

In de derde ronde geven de bewoners aan te willen meebeslissen over de vorm en omvang van het nieuwe gebouw. Bijvoorbeeld dat ze kunnen kiezen uit verschillende scenario's, waaruit ook duidelijk blijkt wat de gevolgen zijn voor lichtinval en uitzicht. Ook denken en beslissen de bewoners graag mee over de (her)planting van bomen.

Goed geïnformeerde flatambassadeurs kunnen geruchten tegengaan

In ronde twee zijn twee flatambassadeurs aangesproken en die stippen aan dat er snel onrust ontstaat en valse geruchten rondgaan onder bewoners. Dit leidt tot weerstand en zorgen. Misschien kunnen de flatambassadeurs dat tegengaan door bewoners te informeren en eventuele zorgen of vragen door te spelen naar verantwoordelijken (bijvoorbeeld naar aannemer of andere uitvoerende partijen). Hierbij moeten de ambassadeurs wel worden ondersteund en voorbereid, bijvoorbeeld door hen op tijd te informeren en een vast contactpersoon bij de uitvoerder te geven. De ambassadeurs kunnen bijvoorbeeld elk kwartaal samenkomen en met de uitvoerder de voortgang van de bouwplannen bespreken. Dit draagt bij aan het tegengaan van (valse) geruchten.

Zorgen over parkeren

In ronde twee en drie komen ook zorgen over parkeren aan de orde. Zo groeien door de nieuwe voorzieningen (zoals de huisarts) mogelijk de parkeerproblemen die er nu al zijn. De bewoners horen graag welke oplossingen de ontwerpers hiervoor hebben en denken daarover graag mee. Ideeën die ze geven zijn de parkeergelegenheid beperken tot één parkeerplaats per woning en een slagboom neerzetten om te voorkomen dat bezoekers parkeerplaatsen voor bewoners bezetten.

Slotopmerkingen

Tot slot volgden uit de gesprekken nog een aantal losse opmerkingen:

- De wens om meer dorpsgevoel te creëren. De toekomstige huisartsenpost en een uitgebreider activiteitenprogramma kunnen hierbij helpen. Wellicht kunnen bezoekers hun dagelijkse bezigheden (boodschapje doen, huisartsbezoek) combineren met ontmoeting door hiervoor een uitnodigende plek te creëren.
- Eenzaamheid is een groot probleem onder bewoners. Kunnen de nieuwbouwplannen als katalysator fungeren om meer mensen bijeen te krijgen?
- Verlangen naar garantie dat bewoners van flat E niet tegen hun wil in van Duivenvoorde moeten wegverhuizen.
- Het is belangrijk om andere bewoners uit de wijk te betrekken bij de bouwplannen. Zij maken eventueel ook gebruik van nieuwe voorzieningen.